

मुख्यमन्त्रीसुखविन्दरसुखः
केन्द्रीयवित्तमन्त्रिणः राज्यस्य
विभिन्नानां बजटीयवित्तीयविषयाणां
समाधानं कर्तुं प्रार्थितवान्

सर्वदलीय-प्रतिनिधिमण्डलयोः
यात्रा , एकं जापानस्य
टोक्योनगरे, अपरश्च
मास्कोनगरे प्राप्तवन्तौ

हिमसंस्कृतवार्ता- जनता-दल-
युनाइटेड इति दलस्य संजय-झा
सांसदस्य नेतृत्वे जापानं गच्छत्
सर्वदलीय-प्रतिनिधिमण्डलम् जापाने
टोक्यो नगरे लिबरल-डेमोक्रेटिक
पार्टीति दलस्य आतंकरोधि समितेः
कार्यवाहक अध्यक्षेण पूर्व न्याय-
मन्त्रिणा यासुहिरौ हनाशी इत्यनेन सह
मेलनं कृतम् । प्रतिनिधिमण्डलम्
आतंकवादस्य सर्वेषां रूपाणां विरोधे
भारतस्य दृढ-पक्षं अप्रकाशयत् ।
अपरत्र डी.एम.के. सांसदस्य कनिमोई
करुणानिधेः नेतृत्वे एकम् अन्यत्
सर्वदलीयम् प्रतिनिधिमण्डलं
मास्कोनगरं सम्प्राप्तवत् । रूसे भारतीयः
राजदूतः विनयकुमारः
प्रतिनिधिमण्डलस्य आधिकारिक-
गतिविधीनां प्रारम्भात् पूर्वम् भारत-
रूसयोः सम्बन्धानां विभिन्नेः पक्षैः
अवागमयत्।

विगतेषु दशवर्षेषु पञ्चाशत्
सहस्रकिलोमीटर-यावत्
रेलवेसञ्जालस्य विद्युतीकरणं
कृतम् - रेल-मन्त्री वैष्णवः
हिमसंस्कृतवार्ताः - रेल-मन्त्री अश्विनी
वैष्णवः अवदत् यत् राष्ट्रम् उन्नत
प्रौद्योगिक्या विकासेन च साकं वन्दे-
भारत नमो-भारत प्रभृतिः नूतन
रेलयानानि चालयितुम् आत्मनिर्भरं
जायते। मुङ्गेरस्य जमालपुरे एकं समारोहं
सम्बोधयन् श्री-वैष्णवः अवोचत् यत्
प्रधानमन्त्रिणः नरेन्द्रमोदिनः नेतृत्वे देशेन
विगतेषु दश वर्षेषु पञ्चाशत् सहस्र
किलोमीटर-यावत् रेलवे सञ्जालस्य
विद्युतीकरणं कृतम् ।

अमरीका-ईरानदेशयोः मध्ये
चतुर्थ वारं वार्ता संजाता

हिमसंस्कृतवार्ताः - अमरीका-ईरानयोः
मध्ये इटलीदेशस्य राजधान्यां रोम-
नगर्यां पञ्चम-क्रमस्य अप्रत्यक्षा वार्ता
प्रारब्धा। उभयोः देशयोः मध्ये इदानीं
यावत् चतुर्थ वारं वार्ता संजाता। एतासु
तिस्त्रः वार्ताः ओमानस्य राजधान्यां
मस्कटे संजाताः। एका च रोमे अभवत् ।
एषा वार्ता परमाणु कार्यक्रम विषयकं
गतिरोधं अमरीकीयं प्रतिबंधं च
अपाकर्तुम् वर्तते। अवधेयमस्ति यत् एषा
वार्ता ओमानेन कार्यते।

संस्कृतभाषाशिक्षणे चत्वारि
कौशलानि आवश्यकानि
भवन्ति-डॉ.अमनदीपशर्मा

प्रधानमन्त्रिणा नवदेहल्यां “राइजिंग नॉर्थ ईस्ट
इन्वेस्टर्स सम्मिट” इत्येतस्य उद्घाटनम् कृतम्

हिमसंस्कृतवार्ताः - प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी
प्रावोचत् यत् तदीयं प्रशासनम्
आतङ्कवादम् अशान्ति-प्रसारकान्
माओवादि-तत्त्वान् च विरुध्य शून्य-
सहिष्णुतायाः नीतौ कार्यम् आचरति ।
राजधान्यां नवदेहल्यां “राइजिंग नॉर्थ ईस्ट
इन्वेस्टर्स सम्मिट” इत्येतस्य उद्घाटनावसरे
श्रीमोदिनोक्तं यत् विकसित-भारतस्य

श्रीलालबहादुरशास्त्रिराष्ट्रियसं
स्कृतविश्वविद्यालये जगद्गुरोः
स्वामिनः श्रीरामभद्राचार्यस्य
विशिष्टं उद्बोधनम्

निर्माणाय देशस्य पूर्वोत्तर-क्षेत्रस्य विकासः
नितराम् आवश्यकः । प्रधानमन्त्री अवोचत्
यत् एकस्मिन् समये पूर्वोत्तरं केवलं
सीमान्तक्षेत्रमिति उच्यते स्म। प्रधानमन्त्रिणा
स्वीकृतं यत् पूर्वोत्तर-क्षेत्रेण अतीतकाले
बहुनि समाह्वानानि सम्मुखीकृतानि, परम्
इदानीं तत् क्षेत्रम् अवसराणां भूमिरूपेण
उदीयते। श्रीमोदिना शिखर सम्मेलने
उद्योग-जगतः प्रमुखजनानाम् उपस्थितिः
श्लाघिता। प्रोक्तं च यत् क्षेत्रे
उपलब्धावसराणि आदाय उत्साहस्य
परिवेशो वर्तते। अस्मिन् अवसरे पूर्वोत्तर-
क्षेत्र-विकास-मन्त्री ज्योतिरादित्य-सिन्धिया
अवोचत् यत् केन्द्र-प्रशासनेन पूर्वोत्तर-क्षेत्रे
आधारभूत संरचनां सम्पर्कं च समेधितुं
बहु-कार्यं कृतम् ।

सिंदूराभियानं पहलगाम - आक्रमणस्य
उत्तरमस्ति- गृहमंत्री अमितशाहः

हिमसंस्कृतवार्ताः - केन्द्रीय गृहमंत्री
अमितशाहः प्रावोचत् यत् सिंदूराभियानं
पहलगाम - आक्रमणस्य उत्तरमस्ति ।
अपि च अद्य विश्वं भारतीय सशस्त्र बलानां
वीरतायाः प्रशंसा कुर्वदस्ति । श्रीशाहः

प्रोक्तवान् यत् इदं कार्यं प्रशासनस्य
सुदृढया राजनीतिक-इच्छा शक्त्या गुप्त-
समवायानां प्रमाणिक-सूचनाभिः तथा
सशस्त्र-बलानां घातकै-क्रियान्वयनैः च
सम्भवम् अभवत् । नवदेहल्यां सीमा-
सुरक्षा-बलस्य अलंकरण-समारोहं
संबोधयन् श्रीशाहः प्रोक्तवान् यत्
बी.एस.एफ इति सीमा-सुरक्षा-बलेन
सशस्त्र बलेन च पाकिस्तानं प्रति भारतस्य
उत्तरपूर्वकं क्रियान्वयनं महत्याः वीरतायाः
रक्षायाश्च सच्छक्तेः प्रदर्शनमस्ति ।

काङ्ग्रेसप्रवक्तारः
आक्रामकरूपेण स्वस्य
विषयं उपस्थापयेयुः -
विपक्षनेता राहुलगान्धी

काङ्ग्रेसस्य संसदः लोकसभायां विपक्षनेता च
राहुलगान्धी शुक्रवासरे दिल्लीनगरे
राष्ट्रियराज्यस्तरीयपक्षप्रवक्तृभिः सह
संगोष्ठ्यां भागं गृहीतवान्। राहुलगान्धी
देशस्य सर्वेभ्यः १४० प्रवक्तृभ्यः
मीडियापैनलस्य सदस्यान् च सम्बोधितवान् ।
एतस्मिन् समये राहुलः अवदत् यत् अस्माभिः
भाजपा-जाले न पतितव्यम् इति। टीवी-
विमर्शेषु स्वस्य दृष्टिकोणे आक्रामकरूपेण
प्रस्तुतं कुर्वन्। भाजपायां तथ्यानां
इतिहासस्य च अभावः अस्ति, येषां प्रचुरतया
खण्डनं काङ्ग्रेसप्रवक्तृभिः पूर्णतया उपयोगः
करणीयः। हिमाचलस्य कुलदीपराठौरः
अवदत् यत् सभायां राहुलगान्धिनः

काङ्ग्रेसपक्षस्य दृढतया प्रस्तुतीकरणाय
मार्गदर्शिकाः दत्ताः। इदानीं काङ्ग्रेसस्य सर्वे
प्रवक्ताः पूर्णाक्रमेण नूतनरणनीत्या च
प्रतिकारं करिष्यन्ति। वयं वदामः यत्
हिमाचलप्रदेशे काङ्ग्रेस-अध्यक्षपदार्थं
कुलदीपराठौरस्य नाम अपि आगच्छति।
राहुलगान्धी अद्यैव गुजरातनगरे तस्मै महत्
दायित्वं दत्तवान्, यत्र सः एकस्याः सभायाः
पर्यवेक्षकः कृतः अस्ति। गान्धीपरिवारेण सह
तस्य सुसम्बन्धः अस्ति, पूर्वं दलस्य अध्यक्षः
अपि अस्ति । परन्तु कुलदीपराठौरः
दिल्लीनगरे राहुलगान्धिना सह अवश्यमेव
मिलितवान्, परन्तु एषा समागमः केवलं
शिष्टाचारयात्रा एव आसीत् ।

सुभाषितम्

नोपेक्षेत स्त्रियं बालं,
रोगं दासं पशुं धनम्।
विद्याभ्यासं क्षणमपि,
सत्सेवां बुद्धिमान्नरः ।।

अर्थात्- स्त्री, बालक, रोगी, दास,
पशु, धन, विद्याभ्यास और सज्जनों
की सेवा के विषय में एक क्षण भी
उपेक्षा नहीं करनी चाहिए।

प्रतिदिनं नवीनतमं
हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकवार्तापत्रं प्राप्यर्थं
7876636263
Whatsapp संख्या मध्ये
नमो नमः लिखन्तु

To get the latest
[himsanskritvartah](http://himsanskritvartah.com)
Daily Sanskrit Newspaper
every day, write Hello on
7876636263 Whatsapp

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-
अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः
पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगडा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

मुख्यमंत्री सुखः
मुख्यन्यायाधीशस्य
अभिन्नदनं कृतवान्

हिमसंस्कृतवार्ताः नवदेहली।

हिमाचलप्रदेशस्य मुख्यमन्त्री
सुखविन्दरसिंहसुखः शुक्रवासरे
नवदिल्लीनगरे भारतस्य
मुख्यन्यायाधीशं बी.आर.गवई महोदयं
मिलितवान्। मुख्यमंत्री पदोन्नयनाय
मुख्यन्यायाधीशस्य अभिनन्दनं
कृतवान्। अस्मिन् अवसरे
सुखसुमहोदयेन गवई महोदयाय
देवभूमिहिमाचलप्रदेशस्य भ्रमणार्थमपि
आमन्त्रणं कृतम्।

मुख्यमंत्री केन्द्रीयवित्तमन्त्रिणः राज्यस्य विभिन्नानां बजटीयवित्तीयविषयाणां समाधानं कर्तुं प्रार्थितवान्

अन्यैः केन्द्रीयमन्त्रिभिः मिलित्वा हिमाचलस्य अधिकाराः याचिताः।

हिमसंस्कृतवार्ता: - नवदेहली। हिमाचलप्रदेशस्य मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखः अद्यत्वे नवदेहली प्रवासे अस्ति। मुख्यमंत्री वित्तमन्त्री निर्मला सीतारमण इत्यनया सह मिलित्वा राज्यस्य विभिन्नानां बजटीयवित्तीयविषयाणां समाधानं कर्तुं प्रार्थितवान्। सः गुरुवासरे रात्रौ श्रीमती सीतारमण इत्यनया सह मिलित्वा राज्यसर्वकारसम्बद्धेषु विषयेषु ध्यानं दातुं आग्रहं कृतवान् इति राज्यस्य सूचनाविभागेन शुक्रवासरे उक्तम्।

अस्मिन् काले तुर्कीदेशात् सेबस्य आयातस्य विषये चर्चायाः अतिरिक्तं राज्यस्य सेब उत्पादकानां हितस्य रक्षणार्थं सेबस्य आयातशुल्कस्य सार्वत्रिकवृद्धेः अपि आग्रहं कृतवान् मुख्यमन्त्री वित्तमन्त्रिणम् आग्रहं कृतवान् यत् हिमाचलप्रदेशस्य अन्येषां च विशेषवर्गस्य राज्यानां ऋणसीमा न्यूनातिन्यूनं द्विप्रतिशतं यावत् वर्धयितुं प्रार्थितवान्। मुख्यमन्त्री जलशक्तिमन्त्रिणा सी.आर.पाटिलेन अपि मिलित्वा जलजीवनमिशनस्य अन्तर्गतं लम्बितराशिं शीघ्रं मुक्तं कर्तुम् आग्रहं कृतवान्। सः पर्यटनमन्त्री गजेन्द्रसिंह शेखावतात् पर्यटनपरियोजनानां लम्बितनिधिं विमोचयितुं राज्यस्य विभिन्नानां लम्बितपर्यटनपरियोजनानाम् अनुमोदनं च कर्तुं अनुरोधं कृतवान्। सः विद्युत्मन्त्रिणामनोहरलालखट्टरेण सह राज्यस्य हितसम्बद्धेषु अनेकेषु महत्त्वपूर्णेषु विषयेषु चर्चां कृत्वा सार्वजनिकक्षेत्रस्य उपक्रमैः केन्द्रीयसार्वजनिकक्षेत्रस्य उपक्रमैः च संचालितजलविद्युत्परियोजनासु राज्यस्य मुक्तविद्युत्परियोजनासु राज्यस्य मुक्तविद्युत्भागं वर्धयितुम् आग्रहं कृतवान्।

हिमकेयर-योजनायै ४० कोटिरूप्यकाणि मुक्तानि, एतेषां चिकित्सालयानां कृते भुक्तिः भविष्यति

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। राज्यसर्वकारेण हिमकेयरयोजनायाः लम्बितदेयतानां स्वच्छतायै ४० कोटिरूप्यकाणि मुक्तानि। एषशतद्वयं अनुमोदनं वित्तनियोजनविभागात् त्रयाणां बृहत्चिकित्सालयानां कृते प्राप्तम्। अधुना स्वास्थ्यविभागः एतत् धनं विमोचयिष्यति। एतेषु आईजीएमसी शिमला, टाण्डा- चिकित्सालयः, पीजीआई चण्डीगढम् च सन्ति। द्वयोः चिकित्सालययोः १५- १५ कोटिरूप्यकाणि, एकस्मै चिकित्सालयाय च १० कोटिरूप्यकाणि विमोचयिष्यन्ते। परन्तु हिमकेयर एवं आयुष्मान् इत्यत्र लम्बनं ४२६ कोटिरूप्यकाणि अस्ति। अस्य भुक्तिं कर्तुं स्वास्थ्यविभागेन वित्तविभागेन साकं विषयः उत्थापितः आसीत्। एतस्मात् अवशिष्टराशिः १२४ कोटिरूप्यकाणि निजीचिकित्सालयानाम् अस्ति, यत्र अद्यापि सर्वकारेण डायलिसिसं कर्तुं अनुमतिः दत्ता अस्ति। शेषं धनं अधिकतया सर्वकारीयचिकित्सालयेभ्यः भवति। अस्मिन् IGMC Shimla, Tanda

Medical College, PGI Chandigarh, AIIMS इत्यादयः बृहत् चिकित्सालयाः अपि सन्ति, यत्र अवशिष्टराशिः अधिका अस्ति। उच्चलम्बनस्य कारणात् अधिकांशेषु सर्वकारीयचिकित्सालयेषु पूर्ववत् गतिना हिमकेयर- अन्तर्गतं चिकित्सा न क्रियते। पूर्वं वित्तविभागाय अपि सर्वकारेण हिम- केयर-सहारा-योजनायाः भुक्तिः ३० अप्रैलमासात् पूर्वं कर्तुं कथितम् आसीत्। मन्त्रिमण्डलस्य उपसमितिः अपि एतां योजनां पृथक्-पृथक् पश्यति। द्विवारं मन्त्रिमण्डले प्रस्तुतिः कृता अस्ति, अतः एतत् भुक्तिम् अपि विलम्बितम् आसीत्। परन्तु राज्ये निजीसंस्थासु क्रियमाणस्य डायलिसिसस्य भुक्तिः अद्यापि न कृता। सम्प्रति ८० तः अधिकानि निजीकेन्द्राणि डायलिसिसं कुर्वन्ति। हिमकेयर योजनायाः अन्तर्गतं तेभ्यः प्रति डायलिसिसं १५०० रूप्यकाणां भुक्तिः भवति। गतसप्ताहे एते जनाः अपि शिमलानगरं गत्वा स्वास्थ्यमन्त्रि, स्वास्थ्यसचिवं च मिलितवन्तः। तेषां भुक्तिविषये पृथक् सञ्चिका अपि प्रक्रिया क्रियते। परन्तु आयुष्मान् विषये स्थितिः अद्यापि स्पष्टा नास्ति। योजनाविभागेन सञ्चिकायां लिखितं यत् अस्मिन् राज्यस्य भागं दातुं न शक्यते, यतः केन्द्रसर्वकारस्य अस्मिन् योजनायां हिमाचलस्य अधिकधनस्य उपयोगः क्रियते। अतः अस्माभिः अस्याः योजनायाः विषये अपि अन्तिमनिर्णयस्य प्रतीक्षा कर्तव्या भविष्यति। एतेषां योजनायां विषयः पुनः मन्त्रिमण्डलं प्रति अपि गन्तुं शक्नोति।

Manimahesh Yatra- अधुना मणिमहेशयात्रायाः कृते गृहात् हेली टैक्सी आरक्षितुं कर्तुं शक्यते, न्याससभायां निर्णयः

हिमसंस्कृतवार्ता:- चम्बा।

मणिमहेशयात्रायां गच्छतां भक्तानां कृते महती वार्ता अस्ति। अधुना भक्तानां कृते हेली टैक्सी आरक्षितं कर्तुं भरमौरगमनस्य आवश्यकता न भविष्यति। मणिमहेश ट्रस्ट इत्यनेन हेली टैक्सी सेवायाः आरक्षणं पूर्णतया ऑनलाइन कृतम् अस्ति। अधुना भक्ताः मणिमहेश मन्दिरन्यासस्य पटलमार्गेण स्वगृहात् हेलीटैक्सी यात्रापत्रं ऑनलाइन आरक्षितं कर्तुं शक्नुवन्ति। पूर्वम् आरक्षणं कर्तुं भक्तैः भरमौरं गन्तव्यं भवति स्म, होराभिः पङ्क्तिं स्थातुं भवति स्म, परन्तु अधुना एषः उपद्रवः समाप्तः अस्ति। मणिमहेशन्यासस्य सभायां एषः निर्णयः कृतः। न केवलं एतत्, अधुना हेली- टैक्सीसेवा-प्रदातृ-कम्पन्या सह सहमतिः न तु एकवर्षं यावत् अपि तु

प्रत्यक्षतया वर्षत्रयं यावत् भविष्यति। अस्य कारणेन भाटकस्य न्यूनीकरणस्य अपि सम्भावना वर्तते। अधुना यावत् भक्तानां कृते प्रायः ४००० रूप्यकाणि व्ययितव्यानि सन्ति। दीर्घकालीन- अनुबन्धेषु अपि व्ययस्य न्यूनीकरणं भविष्यति इति अपेक्षा अस्ति। मणिमहेश न्यासः मणिमहेशयात्राम् उत्तमतया उत्तमं च कर्तुं प्रयत्नाः कुर्वन् अस्ति। हेली-टैक्सी-सेवायाः कृते ऑफलाइन- आरक्षणसमापनम्, ऑनलाइन- आरक्षणप्रारम्भः च तीर्थयात्रिकाणां गृहे एव आलक्षणं कर्तुं, समयस्य धनस्य च रक्षणं कर्तुं, दीर्घपङ्क्तिं मुक्तिं प्राप्तुं, स्वयात्रायाः योजनां च उत्तमरीत्या कर्तुं साहाय्यं करिष्यति। मणिमहेश न्यासस्य अध्यक्षः अतिरिक्तजिलादण्डाधिकारी च भरमौरं कुलबीरसिंहराणा उक्तवान् यत् ऑनलाइन आरक्षणकरणं जनसमूहं नियन्त्रणे स्थापयति, यात्रा अधिका संगठितरूपेण च भविष्यति। आगामिसमये एतस्याः व्यवस्थायाः अपि उत्तमं कर्तुं योजना अस्ति। मणिमहेशयात्रा अगस्तमासस्य १५ दिनाङ्कात् आरभ्य ३१ अगस्तपर्यन्तं भविष्यति।

सप्तमासानामनन्तरं पुनर्स्थापितः कुञ्जुमदरा, कुल्लु-मनाल्या सह सम्बद्धा भविष्यति स्पीति-उपत्यका

हिमसंस्कृतवार्ता:- कुल्लुः। कुञ्जुम-दरां लाहौल-स्पीति-क्षेत्रयोः सम्पर्कं कुर्वन् ग्राम्फू-काजा-मार्गः सप्तमासानामनन्तरं सीमामार्गसङ्घटनेन पुनर्स्थापितः। २०२३ तमे वर्षे बीआरओ इत्यनेन मई २९ दिनाङ्के गतवर्षे मे १५ दिनाङ्के च पुनर्स्थापितम् अधुना स्पीति उपत्यकायाः जनानां कृते लाहौल, मनाली, कुल्लू इत्येतयोः मध्ये यात्रा सुलभा भविष्यति। अस्य मार्गस्य उद्घाटनेन स्पीति उपत्यकायां पर्यटनस्य अपि उन्नतिः भविष्यति। सीमामार्गसङ्घटनस्य कृते कुञ्जुम-दरां शीघ्रं पुनर्स्थापनं सुलभं कार्यं नासीत्, यत् प्रायः १५,००० पादपरिमितम् ऊर्ध्वम् अस्ति। यद्यपि हिम-निष्कासन-कार्यक्रमः सम्पन्नः अस्ति तथापि सीमामार्गसङ्घटनेन अद्यापि अस्मिन् मार्गे वाहनानां गमनार्थं प्रशासनाय आधिकारिकतया एनओसी न

कृतम्। तदपि कुञ्जुम-दरां मार्गेण केचन निजीवाहनानि गच्छन्तः। सीमामार्गसङ्घटनेन गुरुवासरे सायं कुञ्जुमार्गेण ग्राम्फू-काजा-मार्गस्य पुनर्स्थापनं कृतम् आसीत्। अधुना प्रारम्भिकपदे ग्राम्फू- काजामार्गे चतुर्गुणितचतुर्णां वाहनानां गमनस्य अनुमतिः प्रशासनिकदलेन निरीक्षणं कृत्वा बीआरओ-तः एनओसी-प्राप्त्यनन्तरं आरभ्यते। डीएसपी काजा, अजय भारद्वाजः अवदत् यत् बीआरओ इत्यनेन गुरुवासरे सायं हिमस्य स्वच्छतां कृत्वा कुञ्जुम-दरां मार्गेण ग्राम्फू-काजा-मार्गस्य पुनर्स्थापनं कृतम्। सः अवदत् यत् अधुना मार्गे ४*४ वाहनानां गतिः प्रशासनिकदलेन निरीक्षणं कृत्वा बी. आर. ओ. तः अनापत्ति प्रमाण पत्रं (एन. ओ. सी.) प्राप्त्यनन्तरमेव भविष्यति।

संस्कृतभाषाशिक्षणे चत्वारि कौशलानि आवश्यकानि भवन्ति-डॉ.अमनदीपशर्मा

हिमसंस्कृतवार्ता: सत्यममिश्र: लखनऊ।

ऑनलाइनपाठ्यक्रमनिर्माणयोजनान्तर्गत उत्तरप्रदेश संस्कृत संस्थानेन बौद्धिकसत्रम् आयोजितम्। प्रेरणाप्रदानाय हिमसंस्कृतवार्तायाः संस्थापकः डॉ.अमनदीपशर्मा मुख्यातिथित्वेन उपस्थितः जातः। तेन स्वकीये उद्बोधने उक्तं यत् संस्कृतं किमर्थम् आवश्यकम्? किञ्च भाषाशिक्षणस्य कानि सोपानानि सन्ति? अस्मिन् विषये उद्बोधयन् सः उक्तवान् यत् श्रवणं, भाषणं, पठनं, लेखनम् च संस्कृतभाषाशिक्षणस्य चत्वारि सोपानानि सन्ति। उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्थानस्य प्रयासानां प्रशंसाम् अकुर्वन् तेनोक्तं यत् संस्थानं न केवलं उत्तरप्रदेशे अपितु समग्रविश्वे अन्तर्जालमाध्यमेन कार्यं कुर्वन्नस्ति एषः गौरवस्य विषयः। इदानीं संस्कृतस्य ब्राण्ड एम्बेसडर इति भवितुं दिशायाम् अग्रसरः अस्ति उत्तरप्रदेशस्य संस्कृतसंस्थानम्। तेन प्रतिपादितं यत् वैदिककालादारभ्य लौकिकसाहित्यपर्यन्तं सर्वत्र वर्तमानस्य उत्तरप्रदेशस्य स्थानानां महद्वर्णनं प्राप्यते। नैमिष्यारण्यं, अयोध्या, काशी सद्गुणानां सांस्कृतिकपरिप्रेक्ष्येण अस्माकं संस्कृतसंस्कृतिस्तथा सदैव प्रगती आसीत्। तेनोक्तं यत् उत्तरप्रदेशः निश्चितरूपेण उत्तमप्रदेशत्वेन अग्रे वर्धमानः अस्ति। संस्कृतभाषणात् गौरवभावना वर्धते, यतोहि संस्कृतं "नैव क्लीष्टा न च कठिना"। यावद् एकोऽपि जनः तां वदति तावत् मृतभाषा वक्तुं न शक्यते। सम्प्रति सहस्रशः जनाः संस्कृतं वदन्ति, अतः मृतशब्दः तदर्थं न प्रयोक्तव्यः। अनेकाः संस्थाः संस्कृताय समर्पिताः सन्ति, तेषु उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्थानस्य विशेषं योगदानम् अस्ति। संस्कृतं कस्यापि एकस्य वर्गस्य भाषा नास्ति, सर्वेषां भाषाणां जननी संस्कृतमेव। संस्कृतभाषायां संस्कृतस्य पाठनं भवतु इति सर्वैः

प्रयत्नः करणीयः। तेनोक्तं यत् संस्कृतं श्रवणेन आगच्छन्ति, अतः ये चमूकृष्णशास्त्री सद्गुणः ये कोटिशः जनानां प्रेरणास्रोताः उत्तमाः वाचकाः सन्ति, तेषां भाषणानि श्रोतव्यानि भवेयुः। श्रवणानन्तरं तस्य वाचनाभ्यासः भवेत्। पठनकौशले विशेषबलं दत्वा डॉ.अमनदीपशर्मा उक्तं यत् इदानीं प्रतिवर्षं भारते विश्वे च सहस्रशः ग्रन्थाः संस्कृतमाध्यमेन प्रकाशिता भवन्ति, संस्कृतवार्तापत्रिकाः प्रकाशिता भवन्ति, परन्तु जनाः पठनाभ्यासं कुर्वन्ति? एतत् अस्माभिः विचारणीयम्, यतोहि भाषाशिक्षणस्य कौशलविकासे उत्तमपाठकस्यापि आवश्यकता। तत्रैव लेखनकौशलसंवर्धनार्थं संस्कृतवार्तापत्रिकासु लेखनस्य अभ्यासः कर्तव्यः। संस्कृतस्य मुख्योद्देश्यं राष्ट्रव्यवस्थापनम्। केवलं राजनीतिप्रेरितः व्यक्तिः एव संस्कृतस्य विरोधं करोति। कार्यक्रमस्य प्रारम्भे मंगलाचरणं रौनक मिश्रा शुभाशर्मा च अकुरुताम्। संस्थानगीतिका आनन्दकुमारी, अतिथिस्वागतगीतं शामिनी महोदया कृतम्। चैतन्यशर्मा, धैर्य शीलः इत्यनयोः ऑनलाइन पठित्वा स्वस्य अनुभवस्य विषये उक्तवन्तौ। अतिथिस्य स्वागतं परिचयं च प्रशिक्षकः सत्यप्रकाशमिश्रः कारितवान्। ऑनलाइन नियंत्रणं कार्यक्रमस्य प्रशिक्षकः राजनदूबे, सत्रसंचालनं प्रशिक्षकः लल्लनबाबू एवं समागतानां अतिथिमहोदयानां धन्यवादज्ञापनं प्रशिक्षकः- जीवनप्रकाशः अकरोत्। प्रेरणासत्रसंयोजनं प्रशिक्षकः सत्यम मिश्रः अकरोत्। कार्यक्रमे संस्थानपक्षतः निदेशकः विनयश्रीवास्तवः, सचिवः जितेन्द्र कुमारः, प्रशिक्षण प्रमुखः सुधिष्ठमिश्रः, योजना- प्रमुखः भगवानसिंहः, आनलाईन पाठ्यक्रम निर्माणयोजनायाः संयोजकाः धीरज मैठाणी, दिव्यारंजनः, राधा शर्मा उपस्थिताः। कार्यक्रमस्य अन्ते प्रशिक्षुणा समता शान्तिमन्त्रस्य पाठः कृता।

स्व उत्तराधिकारस्य ज्ञानम्, अनुभूतिः, संरक्षणञ्च आवश्यकम्- आचार्यः ललितकुमार अवस्थी

‘उत्तराधिकारस्य पदचिह्नानि’ कार्यक्रमस्य भव्यम् आयोजनम् हिमसंस्कृतवार्ता:- मण्डी। सरदारपटेलविश्वविद्यालयः मंडी इत्यत्र शैक्षणिकयात्राप्रतिवेदनं वृत्तचित्रं च विमोचितम्। सरदार वल्लभभाई पटेलस्य 150तमायां जयन्त्यवसरे इतिहासविभागः, सरदारपटेलविश्वविद्यालयः मंडीद्वारा गुजरातभ्रमणसम्बद्धाः

‘उत्तराधिकारस्य पदचिह्नानि’ शैक्षणिकभ्रमण- प्रतिवेदन- वृत्तचित्रविमोचनसमारोहः गरिमापूर्णः सोत्साहं च विश्वविद्यालयपरिसरस्य अमृतमहोत्सवसभागारे संपन्नः। कार्यक्रमे कुलपतिः आचार्यः ललितकुमार अवस्थी मुख्यातिथिरूपेण उपस्थितः आसीत्। कार्यक्रमस्य अध्यक्षता आचार्यः राजेशकुमारशर्मा, अधिष्ठाता छात्रकल्याणम् अकरोत्। कार्यक्रमस्य प्रारम्भः दीपप्रज्वलनेन सरदारपटेलस्य चित्रे माल्यार्पणेन च अभवत्। मुख्यातिथिः आचार्यः ललितकुमार अवस्थी स्वसंबोधने सरदारपटेलस्य राष्ट्रनिर्माणे योगदानं वर्णयन् अवदत् तस्य जन्मभूमिः, कर्मभूमेश्च शैक्षणिकभ्रमणं अस्माकं विद्यार्थिनां कृते गौरवस्य का विषयोऽस्ति। तेनोक्तं यत् इदं वृत्तचित्रं प्रतिवेदनं च निश्चयेन भ्रमणस्य प्रदर्शनम्, अनुभवान्, शिक्षां च दर्शयति। कार्यक्रमस्य अध्यक्षः आचार्यः राजेशकुमारशर्मा उक्तवान् यत् शैक्षणिकभ्रमणम् एतादृशः माध्यमोऽस्ति येन विद्यार्थिनः पुस्तकीयज्ञानेन सह वास्तविकजीवनस्य अनुभवरूपि ज्ञानार्जनं कुर्वन्ति। यदा छात्राः ऐतिहासिकस्थलानां वैज्ञानिकसंस्थानानाम्, उद्योगानां, प्राकृतिकस्थलानां च भ्रमणं कुर्वन्ति तर्हि ते एतान् विषयान् जीवंतरूपेण अवगच्छन्ति। अनुभवमिदं तेषां व्यक्तित्वनिर्माणे सुदृढः आधारः स्थापयति। विभागाध्यक्षः कार्यक्रमसंयोजकश्च डॉ. राकेशकुमारशर्मा निजं वक्तव्यं वर्णितवान् यत् इतिहासः केवलं पुस्तकेषु एव सीमितः न भवितव्यः। यदा छात्राः इतिहासस्य रूपं दृष्ट्वा, अवगत्य च जानन्ति तदा ते गहनतया तेन सः युक्ताः भवन्ति। वृत्तचित्र-प्रतिवेदनमिदं तस्य एव प्रमाणम्। सहायकाचार्यः विकेशकुमारः कार्यक्रमस्य स्वरूपं प्रस्तुतवान्। मंचसंचालनामकं शोधार्थी वेदप्रकाश कृतवान्। एतस्य प्रतिवेदनस्य विमोचनं मुख्यातिथिवर्यस्य कर-कमलैः जातम्। यस्मिन् यात्रायाः प्रमुखक्षणाणि, विद्यार्थिनाम्, अध्यापकानां च अनुभवाः, ऐतिहासिक- सांस्कृतिकस्थलानि यथा- आणंदः, करमसदः, नडियादः, एकतायाः प्रतिमा (स्टेच्यू ऑफ यूनिटी), एकतानगरम्, अहमदाबादः, साबरमती इत्यादिस्थलानां विस्तृतम् अध्ययनं च रेखांकितम्। अस्मिन् उपलक्ष्ये राहुलः, वेदप्रकाशः, कैलाशः, शुभमवालिया, दीपक दीपांशुः च सम्मानिताः। कार्यक्रमे डॉ. राकेशकुमारशर्मा, विकेशकुमारः, करीमा, शानु, शुभमः, दीपकः स्मृतिश्च स्वानुभूतिं च प्रकटितवन्तः। कार्यक्रमे डॉ. लखवीरसिंहः, अधिष्ठाता शोधः, सहायक- आचार्यः राजेशकुमारः, अतिथिप्राध्यापकः कृष्णचंदः विश्वविद्यालयस्य विभिन्नविभागानां संकायसदस्याः, विद्यार्थिनः, शोधार्थिनः, आमन्त्रित- अतिथयः, उपस्थिताः आसन्। धन्यवादज्ञापनेन अन्ते कार्यक्रमस्य पूर्णता जाता।

पटियालानगरे सम्भाषणशिविरस्य समारोपः

हिमसंस्कृतवार्ता:- अजय आर्यः

पटियालास्थिते आयुर्वेदिकमहाविद्यालये चाल्यमानस्य सम्भाषणशिविरस्य समारोपः अद्य अभवत्। अस्मिन् कार्यक्रमे डॉ. वीरेन्द्रकुमारः प्रान्ताध्यक्षः संस्कृतभारतीपञ्चाबः मुख्यवक्त्ररूपेण सम्भाषितः। प्रान्तसहमन्त्री अजय आर्यः मुख्यातिथिरूपेण उपस्थितः अविद्यत। कार्यक्रमस्य शुभारम्भः वन्दनया ध्येयमन्त्रेण

च अभवत्। डॉ. गगनदीपः अभ्यागतानाम् अतिथीनां स्वागतं कृतवान्। स्वसम्बोधने अध्यक्षमहोदयेन बोधितं यत् संस्कृतभाषा आयुर्वेदस्य छात्राणां कृते परमावश्यकं वर्तते। विना संस्कृतेन आयुर्वेदस्य मूलं ज्ञातुं न शक्नुमः। ये जनाः संस्कृतं पठन्ति तेषां जीवने प्रेमः करुणा इत्यादिनां भावनानां विकासः भवति। वैद्यः अस्मिन् भूतले साक्षात् ईश्वरः एव अस्ति। सः सहृदयः भवेत् एतत् परमावश्यकम् अस्ति। यः संस्कृतशास्त्राणाम् अध्ययनं करोति तस्य जीवने सहृदयतायाः विकासः स्वयमेव भवति। प्रान्तमन्त्रिणः उक्तं यत् संस्कृतभारती अहर्निशं संस्कृतस्य प्रचाराय प्रसाराय च कार्यं करोति अस्याः माध्यमेन अग्रे अपि एतादृशाः कार्यक्रमाः भविष्यन्ति। कार्यक्रमस्य सञ्चालनं संस्कृतप्राध्यापिका डॉ. रीना-तिवारी कृतवती। अस्मिन् अवसरे डॉ. ओमनदीपः शर्मा विभागसंयोजकः, डॉ. राहुलः जिलाशिक्षणप्रमुखः महाविद्यालयस्य शिक्षकाः, छात्राश्च उपस्थिताः आसन्।

श्रीलालबहादुरशास्त्रिराष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालये जगद्गुरोः स्वामिनः श्रीरामभद्राचार्यस्य विशिष्टं उद्बोधनम्

निजीसंवाददाता - प्रो०देवेन्द्रप्रसादमिश्रः, दिल्ली 24

मई 2025 । विगतसोमवासरे विकसितभारत@२०४७ राष्ट्रसर्वोपरीति अभियानं प्रति समर्पितं एकदिवसीयः राष्ट्रियसंगोष्ठीकार्यक्रमः

श्रीलालबहादुरशास्त्रिराष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालये नवदेहल्यां समायोजितः। अयं कार्यक्रमः विश्वविद्यालयस्य माननीयकुलपतिना प्रो० मुरलीमनोहरपाठकमहाभागानां अध्यक्षतायां धर्मचक्रवर्ति-ज्ञानपीठ-पद्मविभूषणादिपुरस्कारैः भूषितानां जगद्गुरुणां श्रीरामानन्दाचार्याणां स्वामि-श्रीरामभद्राचार्यमहाराजानां मुख्यातिथ्ये, तुलसीपीठस्य उत्तराधिकारिणः आचार्यस्य श्रीरामचन्द्रदासमहाभागानां सारस्वतातिथ्ये शताधिकविशिष्टविदुषां उपस्थितौ सम्पन्नः। कार्यक्रमस्य आरम्भे जगद्गुरुस्वामी श्रीरामभद्राचार्यमहाराजः, तस्य उत्तराधिकारी आचार्यः श्रीरामचन्द्रदासजी, कुलपतिमहोदयश्च दीपप्रज्वालनं कृतवन्तः। ततो वेदविभागस्य वरिष्ठाचार्यद्वयेन प्रो० गोपालप्रसादशर्मणा तथा प्रो० रामानुजोपाध्यायेन वेदमङ्गलाचरणं कृतम्। अनन्तरं कुलपतिमहोदयेन जगद्गुरोः पादुकायाः पूजनं कृतम्, तस्मिन् समये वेदाचार्यैः प्रो०गोपालप्रसादशर्मणा, प्रो०रामानुजोपाध्यायेन, प्रो०सुन्दरनारायणझा तथा प्रो०हनुमानमिश्रेण च पुरुषसूक्तस्य सस्वरपाठः कृतः। कार्यक्रमस्य सञ्चालनं व्याकरणविभागाध्यक्षेन प्रो०रामसलाहीद्विवेदव्यैः कृतम्, संयोजनं च विकसितभारत@२०४७ योजनायाः नोडलधिकारिणा वेदविभागाध्यक्षेण च प्रो० देवेन्द्रप्रसादमिश्रमहोदयेन कृतम्। अनन्तरं वेदवेदाङ्गपीठाध्यक्षः प्रो० देवीप्रसादत्रिपाठी, वरिष्ठाचार्यः प्रो० प्रेमकुमारशर्मा, व्याकरणशास्त्रविशारदः प्रो० जयकान्तशर्मा, कुलसचिवः डॉ० सन्तोषकुमारश्रीवास्तवः, उपकुलसचिवः श्री अजयकुमारटण्डन, संगणकविभागाध्यक्षः श्री बनवारीलालवर्मा च जगद्गुरोः माल्यार्पणं कृत्वा शालश्रीफलाभ्यां तं सत्कृतवन्तः। प्रो० देवेन्द्रप्रसादमिश्रः तुलसीपीठस्य उत्तराधिकारी आचार्यश्रीरामचन्द्रदासमहोदयं

अपि शालश्रीफलाभ्यां सत्कृतवान्। ततः कुलपतिना जगद्गुरोः अभिनन्दनपत्रस्य वाचनं कृतम्। संयोजकः प्रो०देवेन्द्रप्रसादमिश्रः जगद्गुरुस्वामीश्रीरामभद्राचार्य महाराजानां, तस्य उत्तराधिकारिणः आचार्यश्रीरामचन्द्रदासवर्याणां, कुलपतिमहोदयानां सहितं समुपस्थितानां शताधिकानां विदुषां वाचाभिनन्दनं कृतवान्। अनन्तरं मुख्यवक्त्ररूपेण सुप्रसिद्धाः विद्वांसः प्रो० जयकान्तशर्मा विषयोपस्थापनं कृतवन्तः। अध्यक्षीयं भाषणं कुलपतिमहोदयेन कृतम्, कृतज्ञतावक्तव्यं च न्यायदर्शनविभागाध्यक्षः प्रो० रामचन्द्रशर्मा कृतवान्। कार्यक्रमस्य प्रारम्भे जगद्गुरुः श्रीरामभद्राचार्यमहाराजः राष्ट्रसर्वोपरीति अभियानस्य, विकसितभारत@२०४७ इत्यस्य च देशस्य यशस्विना प्रधानमन्त्रिणा श्रीनरेन्द्रमोदिना समारम्भायाः योजनायाः प्रशंसां कुर्वन् अवदत् - "रामराज्यसापेक्षं राज्यं भारतप्रधानमन्त्रि-श्रीनरेन्द्रमहोदयेन साकारं भविष्यति - एषा मम सुदृढा श्रद्धा वर्तते।" तेन उक्तं - "राष्ट्रदेवो भव" इत्यहं उद्घोषं कृतवानस्मि। भारतस्य राष्ट्रसर्वोपरीति अभियानं पूर्यर्थं सर्वेषां भारतवासिनां धर्मः वर्तते। "देशस्य सेना अस्माकं गौरवम् अस्ति, पी.ओ.के. प्राप्त्या एव विश्रान्तिं प्राप्स्यामः।" ततः परं साक्षात् भगवत्याः सरस्वत्याः जगद्गुरुस्वामीश्रीरामभद्राचार्यस्य जिह्वाप्राधिष्ठाय भगवत्भक्त्याः निश्चयः कृतः। तैः कथितम् - "भक्तिरहिता विद्या विधवा भवति। विद्वान् भगवद्भक्तिपरायणः स्यात्।" "सर्वेषां जीवानां ध्येयम्, ज्ञेयम्, उपास्यम् च केवलं भगवान् एव।" "भगवतः कारुण्यम्, औदार्यम्, सौलभ्यं च भक्तानां हिताय, उत्साहवर्धनाय च भवति।" "संसारसागरात् उद्धरणाय उडुपवत् श्रीसीतारामो पावनो स्तः।" "भगवत्सम्बन्धं विना अन्ये सर्वे सम्बन्धाः अनित्याः, मिथ्याश्च। अतः मनुष्येण आत्मा सम्यग्भावेन भगवच्चरणयोः समर्पणीया।" "भक्तिरसः एव सुधासदृशः यस्य आस्वादनेन तोषस्य अनुभवः भवति।" एवं स्वामीश्रीरामभद्राचार्यस्य अद्भुतां तर्कपूर्णभक्तिमयीं वाणीं श्रुत्वा वेदादिशास्त्राणां परममनीषिणा कुलपतिमहोदयेन कथिम् - "एतस्मिन् भूमण्डले महाराजसमः प्रतिभायुक्तः अन्यः कश्चन व्यक्तिः न दृश्यते। एषः साक्षात् देवपुरुषः - अत्र कश्चिद् अपि संशयः नास्ति।" कुलपतिना चित्रकूटधामस्य महत्त्वं प्रतिपादयन् उक्तम् - "चित्रकूटे रमिरहे रहिमान् अवधनरेश। जापर विपदा परत है, सो आवत यह देश॥" कुलपतिमहोदयेन भारतसरकारस्य राष्ट्रसर्वोपरीति अभियानस्य भूरि-भूरि प्रशंसा कृता - "राष्ट्रः एव अस्माकं प्रमुखदेवतास्वरूपः। तस्य आराधना प्रत्येकस्य भारतवासिनः पत्रिकर्तव्यं अस्ति।" विश्वविद्यालयस्य समस्तपीठाध्यक्षाः, विभागाध्यक्षाः, अधिकारिणः, कर्मचारिणः, छात्र-छात्राश्च समारोहेऽस्मिन् सन्निहिताः आसन्। सर्वे जगद्गुरोः अद्वितीयं वक्तृत्वम् भगवद्भक्तिपूर्णं ज्ञानदर्शनञ्च प्रशंसितवन्तः। अन्ते शान्तिपाठेन सभा समापनं प्राप्तवती।

लक्ष्मणपुरे संस्कृतबौद्धिक- सत्रस्य सफलमायोजनम्

(हिमसंस्कृतवार्ता- प्रवेशकुमारशुक्लः, लखनऊ)

उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्थानस्य प्रशिक्षणसमन्वयकः, नवव्याकरणविशारदः, शिक्षाशास्त्रिणश्च, आचार्यः धीरजमैठाणीवर्यः प्रमुखवक्ता रूपेण "संस्कृतबौद्धिकसत्रे" आभासीयमाध्यमेन (Google Meet) समुपस्थितः आसीत्।

कार्यक्रमः "संस्कृतं जीवनस्य व्यवहारभाषा भवतु" इत्यस्मिन् भावे समर्पितः आसीत्, यत्र शिक्षकमण्डलम्, छात्रसमूहः, संस्कृतप्रेमिणः च उल्लसितमनसः सम्मिलितवन्तः। कार्यक्रमे विशेषरूपेण चर्चितविषयाः—

१. राष्ट्रीय शिक्षा नीति २०२० अन्तर्गत संस्कृतभाषायाः नवभूमिका।
२. संस्कृतविश्वविद्यालयानां विकासः भारतस्य विभिन्नराज्येषु।
३. डिजिटल-संस्कृत-संसाधनानां सृजनम् - मोबाइल अनुप्रयोगाः, ऑनलैन् पाठ्यक्रमाः, पुस्तकालयाः च।
४. विदेशेषु संस्कृतप्रसारः - अमेरिका, जर्मनी, ऑस्ट्रेलिया, नेपाल इत्यादिषु राष्ट्रेषु।
५. भारतीयसंसदि संस्कृतप्रयोगः - कतिपयस्य संसदानां यथासमयं उपयोगः।
६. संस्कृतसप्ताहस्य राष्ट्रव्यापिनं आयोजनम्। मुख्यसन्देशाः यानि छात्रैः युवाभिः च हृदयंगमं स्वीक्रियन्ते स्म—संस्कृतं केवलं अध्ययविषयः न, अपि तु जीवनपद्धतिः भवेत्। बाल्ये एव संस्कृतं यदा जीवनस्य अङ्गं भवति, तदा संस्कारः, आत्मानुशासनं च स्वयमेव विकसति। युवानां कृते डिजिटलप्लेटफॉर्मेषु संस्कृतस्य साभावनाः अनन्ताः - यूट्यूब, गीतरचना, नाट्यरूपेण प्रस्तुतिः च। स्वागतभाषणम् - श्रीः प्रवेशकुमारशुक्लः स्वागतं-प्रस्तावनं च - डॉ प्रेरिका अग्रवालः। धन्यवादप्रदर्शनम् - पूजाचन्द्रशेखरबटे सञ्चालनम् - आस्था शुक्ला (संस्थानस्य शिक्षिका)। सञ्चालनम् - डॉ०प्रेरिकाअग्रवालः। वैदिक मङ्गलाचरणम् - आराध्या, गणेश वन्दना -आदित्य, स्वागतगीतम् - हितैश्री, अनुभवकथनम् - अनामिका, बालकविताः - आराध्या, संख्या गीतम् - त्वीशी बालगीतम् - देवाक्षी, आदित्यः शान्तिमन्त्रम् कारिताः। प्रमुखवक्तरूपेणप्राप्ताः आचार्याः धीरजमैठाणीवर्याः -

उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्थानस्य प्रशिक्षणसमन्वयकः, संस्कृतभारत्याः देहरादूनमहानगरसंपर्कप्रमुखः, उत्तरखण्डविद्वत्सभायाः कार्यकारिणीसदस्यः, अमृतकुम्भस्मारिकापत्रिकायाः प्रभारीसंपादकः, संस्कृतसंवादः इत्यस्मिन् पाक्षिकपत्रे संवाददाता च, विश्वस्य वृत्तान्तम् नामकं दैनिकपत्रे परामर्शकः च। तेन उद्घोषितं यत् > "संस्कृतं यदि जनजीवनस्य व्यवहारभाषा भवति, तर्हि न केवलं भाषा, अपि तु राष्ट्रधर्मः अपि जीवति।" कार्यक्रमे विद्यमानानां शिक्षकाणां, छात्राणां च उपस्थितिः उत्साहवर्धनी आसीत्। अन्ते वक्तव्येन आचार्येण उक्तम् - "पठन्तु संस्कृतम्, गायन्तु संस्कृतम्, जीवयन्तु संस्कृतम्।" एवं संस्कृतसेवायै समर्पितं कार्यक्रमं दृढप्रतिज्ञया समापितम् - यत् संस्कृतं पुनः भारतस्य शिरोमणिः भवेत्।

पटनाकृषिभवने रबीविपणनक्रतोः २०२६- २७तमे वर्षे रबीसस्यानां मूल्यनीतिनिर्णयाय क्षेत्रीयोपावेशनस्य आयोजनम्

हिमसंस्कृतवार्ता: अङ्कश कुमारः

भारतसर्वकारस्य कृषि- कृषक- कल्याणमन्त्रालय-आधीनस्य कृषिलाभवमूल्य- आयोगस्य अध्यक्षः प्रो. विजयपालशर्माहोदयः अध्यक्षत्वेन रबीविपणनक्रतोः २०२६-२७ तमे वर्षे रबीफसलानां मूल्यनीतिनिर्णयाय एकस्य महत्त्वपूर्णस्य क्षेत्रीयस्य बैठन्याः आयोजनं अद्य कृषिभवने मीठापुरे पटनानगरे सम्पन्नम्। अस्मिन् अवसरे

बिहारराज्यस्य कृषिविभागस्य सचिवः संजयकुमार अग्रवालः अपि उपस्थितः आसीत्।

मूल्यनिर्णयकाले सर्वेषां घटकानां गम्भीरमूल्याङ्कनं करणीयम्

उपावेशनस्य उद्घाटनं कृत्वा सचिवः संजयकुमारः अग्रवालः अवदत् - "कृषिक्षेत्रे प्रमुखा समस्या अस्ति कृषकाणाम् आयस्य स्थायिनी वृद्धिः। युवानः कृषिकर्मणि आकर्षयितव्या यथा क्षेत्रं जीवन्तं भवेत्, नूतनतन्त्रज्ञानानां च अंगीकारः सुलभः स्यात्। कृषिकर्म केवलं विनिमयाधारितं न भवेत्, अपि तु सर्वे कृषकाः समतादृश्या अवसरं लभेयुः। मूल्यनिर्णयकाले फसलच्छेदनव्ययः, गोदामपर्यन्तं परिवहनव्ययः च अपि सम्मिलनीयौ। न्यूनतमसमर्थनमूल्यनिर्णयसमये सर्वेषां सम्बद्धघटकानां गहनमूल्याङ्कनं करणीयं यथा नीति समावेशिन्यां न्याय्यां च भवेत्।"